

In graminosis et pratis prope Sofia.

Centaurea stenolepis A. KERNER var. *razgradensis* VEL., Flora Bulgarica p. 306 (1891) pro specie. *Centaurea phrygia* subsp. *stenolepis* f. *razgradensis* GUGLER. In pratis montanis ad Jundola in montibus Rhodope.

Biserrula Pelecinus L. var. *Vasilevii* DEG. et URUM. A typo differt calycis dentibus tubo non longioribus, sinu lato disjunctis. Planta copiosius vestita.

Hab. in Thracia meridionali; in graminosis siccis prope Bulair.

Algologiai adatok a Magas-Tátra flórájához. Algologische Fragmente zur Flora der Hohen-Tátra.

Irta: { Scherffel A. (Igló).
Von: }

GYÖRFFY J. tanár úrtal egyik czikke¹⁾ megküldése képesán váltott levelezésünk során, az ő állításával szemben — miszerint a Magas-Tátra moszat-flórája oly «igen jól ismertnek»²⁾ volna mondható — hangsúlyoztam, hogy a moszatok kimerítő ismeretétől még nagyon távol állunk. És bár GUTWINSKI műve³⁾ teljes elismerést érdemel, mégis nagyon, de nagyon sok floristikai kutatásra van szükségünk a Magas-Tátra moszat-flórája képe teljes megrajzolásához.

Jóllehet soha sem volt célo-
lom és törekvésem valamely
terület moszat-flórájának flo-

Anknüpfend an die Zusendung eines Aufsatzes von Herrn Prof. GYÖRFFY¹⁾ fand ein Briefwechsel zwischen ihm und mir statt, in welchem ich gegenüber seiner Darstellung, wonach die Algen-Flora der Hohen Tátra «als sehr gut bekannt»²⁾ anzusehen sei, betonte, dass wir von einer erschöpfenden Kenntnis der Algen dieses Gebietes noch recht weit entfernt seien. Obwohl das Werk GUTWINSKI'S³⁾ volle Anerkennung verdient, bedarf es noch sehr vieler floristischer Forschungen, um ein vollständiges Bild der Algenflora der Hohen Tátra entwerfen zu können.

Ogleich es nie mein Streben war, das Algen-Inventar irgend eines Gebietes erschöpfend fest-

¹⁾ DR GYÖRFFY ISTVÁN: A Magas-Tátra növényvilága. Kny. a «Turistaság és Alpinizmus»^{10/11.} sz.-ból 1914. IV. évf. p. 1—34. — Die Pflanzenwelt der Hohen-Tátra. Sep.-Abdr. aus «Turistaság és Alpinizmus». Nr. ^{10/11.} 1914. Jahrg. IV. S. 1—34.

²⁾ GYÖRFFY. l. c. p. 4.

³⁾ R. GUTWINSKI: Flora glonów tatrzańskich. — Flora algarum montium Tatrensium. (Tab. VII. et VIII.) Extr. du Bull. de l'Acad. des Sciences de Cracovie. 1909. p. 415—560.

ristikai megállapítása, s nem is vagyok szenvedélyes gyűjtő, mégis ismerek a Magas-Tátra területéről — az újakon vagy kritikus formákon kívül — egy csomó moszatot, amelyek részben nem is oly kiváló ritkaságok, de amelyeket eddigelé onnét nem közöltek.

Egyébirányú kutatásaimnak melléktermékei ezek az adatok, amelyeknek rövid közreadására — mivel magam azt kissé szegényesnek s nem is nagyfontosságúnak tartottam — csakis GYÖRFFY tanár úr rábeszélésére határoztam el magamat.

GUTWINSKI idézett munkájában a következő fajok (kettő kivételével) nem említettek.

[A *-gal jelzettek már más-hol is, alkalmilag közöltem; a **-gal jelzettek nemesak a Magas-Tátrára, hanem valószínűleg Magyarországra nézve is újak. A felsorolás rendje GUTWINSKI művéhez alkalmazkodik, tekintet nélkül saját systematikai nézeteimre.

A hol a gyűjtő neve külön nincs kitéve, magam gyűjtöttem].

zustellen und obgleich ich kein eifriger Sammler bin, kenne ich dennoch aus dem Gebiete der Hohen Tátra (abgesehen von ganz neuen oder schwierigen Formen) eine Anzahl von Algen, die zum Teil keine ganz besonderen Seltenheiten sind und die bisher aus diesem Gebiete nicht angegeben wurden.

Da ich die kurze nachstehende Mitteilung dieser Daten — welche mehr ein Nebenproduct meiner anderweitigen Forschungen sind — als etwas ärmlich und auch nicht als etwas besonders Wichtiges ansah, entschloss ich mich erst auf Zuredede des Herrn Prof. GYÖRFFY dazu, diese hier zu geben.

In der zitierten Arbeit GUTWINSKI's finden folgende Arten (mit Ausnahme zweier) keine Erwähnung.

[Die mit * bezeichneten Arten habe ich schon früher gelegentlich mitgeteilt; die mit ** bezeichneten sind nicht nur für die Hohe Tátra, sondern wahrscheinlich auch für Ungarn neu. In der Reihenfolge der Aufzählung suchte ich annähernd Übereinstimmung mit der Arbeit GUTWINSKI's herzustellen, ohne jede Rücksicht auf meine eigenen systematischen Ansichten. Wo dies nicht besonders angegeben ist, sammelte ich die Art selbst].

1. *Oedogonium acrosporum* DE BARY. In der Umgebung von Barlangliget bei der Villa Lersch. VIII. 1902.

*2. *Oedogonium serangulare* CLEVE. Villa Lersch. VIII. 1902. (A. SCHERFFEL in Bot. Közl. Jahrg. XIII. 1914. p. 16.)

**3. *Hormospora mutabilis* NÄG. Umgebung der Lersch Villa. VIII. 1908; und beim Móry-telep in der Nähe des Csorbaer Sees.

**4. *Conochaete Klebahnii* SCHMIDLE. Auf abgestorbenen *Sphagnum*-Blättern beim Móry-telep. VIII. 1910. Bisher nur von einem einzigen Orte, aus Deutschland bekannt.

**5. *Gonium sociale* (DUJ.) WARMING. Móry-telep. IX. 1909.

**6. *Chlamydomonas gloeocystiformis* DILL. Villa Lersch.

7. *Chlamydomonas monadina* STEIN. (*Ch. Braunii* GOROSCH) Csorbaer See. 1893.

*8. *Chlamydomonas grandis* STEIN. (*Ch. Kleimii* SCHMIDLE.) Csorbaer See. 1893; beim Móry-telep. VII. 1911. (A. SCHERFFEL in Archiv f. Protistenkunde. Bd. XXVII. p. 107.)

*9. *Pteromonas nivalis* (SHUTTLEW.) CHODAT. In schmutzigem (schwarzem) Schnee. Papyrus Tal VIII. 1909. leg. GYÖRFFY [A. SCHERFFEL in Bot. KözI. IX. 1910. p. 118, Beiblatt p. (20)].

**10. *Chlamydococcus fluviatilis* STEIN. (Organis. d. Infusionstiere III. 1. Taf. XV. fig. 58) Móry-telep. VIII. 1910.

*11. *Sennia commutata* PASCHER. Mengsdorfer Tal bei den Hinzen Seen. VI. 1904, leg. Dr. R. SZALÓKI. (Unter dem Namen *Nephroselmis* erwähnt; A. SCHERFFEL in Archiv f. Protistenkunde. Bd. XXVII. 1912. p. 114.)

**12. *Pediastrum tricornutum* BORGE. Villa Lersch. VIII. 1908.

*13. *Chaetosphaeridium Priugsheimii* KLEBAHN. Csorbaer See 1885; Móry-telep; Lersch Villa. [A. SCHERFFEL in Növ. KözI. I. 1902. p. 111 cum fig. und Hedwigia Bd. XLI. 1902. p. (106)].

*14. *Dicranochaete reniformis* HERON. Csorbaer-See 1893. (A. SCHERFFEL in Növ. KözI. I. 1902. p. 110.)

15. *Dictyosphaerium pulchellum* WOOD. Villa Lersch. IX. 1908.

**16. *Dictyosphaerium reniforme* BULNH. Villa Lersch. VIII. 1908.

*17. *Palmodactylon subramosum* NÄG. Felkaer Tal unter dem Schlesier Haus. X. 1900. (A. SCHERFFEL in Növ. KözI. I. 1902. p. 110, irrtümlich steht dort *P. ramosum* NÄG.).

*18. *Schizochlamys gelatinosa* A. BR. Csorbaer See 1886; bei der Villa Lersch massenhaft. VII. 1908; Móry-telep 1910. (A. SCHERFFEL in Ber. der Deutsch. Bot. Gesellsch. Jahrg. 1908. Bd. XXVI a. p. 783—795. Taf. XIII.)

19. *Apicystis Brauniana* NÄG. Felkaer Tal. X. 1900.

**20. *Sphaerocystis Schröteri* CHOD. Móry-telep; Villa Lersch.

21. *Oocystis solitaria* WITTR. Csorbaer See 1893. GUTWINSKI spricht im allgemeinen Teil seiner Arbeit von dieser Alge (l. c. p. 425 und 426), aber in der Aufzählung der Arten fehlt sie (vid. p. 437).

22. *Mougeotia (Staurospermum) viridis* (KÜTZ.) WITTR. Móry-telep. IX. 1909.

**23. *Zygonium ericetorum* α *genuinum* (KÜTZ.) KRCH. Móry-telep. VIII. 1910; die var. β . *fluitans* (KÜTZ.) RABENH. Tátrafüred bei der «Kénes forrás» (Schwefel-Quelle). IX. 1893.

24. *Desmidiium Swartzii* AG. Ober Tátraháza. IX. 1909. leg. GYÖRFFY.

25. *Hyalotheca mucosa* (MERT.) EHRENBG. Móry-telep. IX. 1910.
- *26. *Spirotaenia erythrocephala* ITZIGS. Villa-Lersch. VIII. 1908; Móry-telep. VIII. 1910. (A. SCHERFFEL in Bot. Közl. Jahrg. XIII. 1914. p. 17.)
- **27. *Spirotaenia alpina* SCHMIDLE *nova forma: gracilior* MHL. Cellulis exacte fusiformibus, gracilioribus, 7-plo longioribus quam latis, apicibus truncatis-obtusis, chlorophoris apice rubiginosis. Móry-telep. VIII. 1910.
28. *Arthrodesmus Incus* (BRÉB.) HASS. Ich halte es der Erwähnung wert, dass ich diese Art, die auch GUTWINSKI (l. c. p. 466) anführt, in einer Form beobachtete, die von den derzeit bekannten etwas abweicht; sie glich am meisten der bei WEST W. and G. S. Monograph of the British Desmidiaceae. Vol. IV. pl. CXIII. in fig. 13 dargestellten Form, doch waren die Stacheln kurz, nur ca 7 μ lang und kaum divergierend. Csorbaer-See. 1893.
- **29. *Micrasterias Thomasiana* ARCHER. Villa Lersch. IX. 1909.
30. *Micrasterias denticulata* (BRÉB.) RALFS. Móry-telep. 1910.
31. *Xanthidium armatum* BRÉB. Villa Lersch. 1908.
- **32. *Xanthidium cristatum* BRÉB. var. *uncinatum* BRÉB. (WEST. Monograph. IV. pl. CXI. fig. 3). Villa Lersch. VIII. 1908.
- **33. *Staurastrum laeve* RALFS var. *Clevei* WITTR. (COOKE. British Desm. pl. 63. fig. 3). Csorbaer See. 1885.
- **34. *Dactylococcopsis montana* W. et G. WEST. (WEST, Treatise on the British Freshwater Algae p. 348. fig. 162 A). Gehört richtigerweise zu *Coccomyxa* im Sinne SCHMIDLE's und ist keine *Cyanophyceae* (*Myxophyceae*). Móry-telep. IX. 1909.
- **35. *Chlorobotrys regularis* (WEST) BOHLIN. Móry-telep. 1909.
- *36. *Gloeochara Wittrockiana* LAGERH. Villa Lersch. VIII. 1902. (A. SCHERFFEL in Nö v. Közl. I. 1902. p. 110. bei Igló).
- **37. *Chlamydomyxa labyrinthoides* ARCHER. Móry-telep. IX. 1909.
38. *Nostoc carneum* Ag. Tátrafüred bei der Schwefel-Quelle. IX. 1893.
39. *Gloeochara Ralfsiana* (HARV.) KÜTZ. leg. Prof. Dr. HIERONYMUS, Granatsteinwand im Felkatal. 1888. ausgegeben in RICHTER. Phykotheke universalis n. 334; in schwarzen Schnee an mehreren Orten, leg. Dr. R. SZALÓKI, leg. GYÖRFFY.
40. *Gloeochara alpina* (NÄG.) BRAND. emend, in Gesellschaft der vorigen, leg. HIERONYMUS, RICHTER. Phykotheke universalis. n. 334.
41. *Gloeochara magna* (BRÉB.) KÜTZ. Im schwarzen Schnee bei den Frosch Seen. IX. 1910. leg. GYÖRFFY.
- *42. *Chromulina nebulosa* CIENK. Villa Lersch. IX. 1909. (A. SCHERFFEL im Archiv f. Protistenkunde. Bd. XXII. 1911. p. 303).

- **43. *Chrysococcus rufescens* KLEBS. Mengsdorfer Tal, leg. Dr. R. SZALÓKI. VI. 1904; Móry-telep. VIII. 1910. leg. ipse.
- **44. *Dinobryopsis undulatum* (KLEBS) LEMM. Móry-telep. IX. 1910.
- *45. *Syncrepta Volvox* EHRENBG. Csorbaer See zwischen *Binuclearia* und *Microspora*. IX. 1893. (A. SCHERFFEL in Ber. der Deutsch. Bot. Gesellsch. 1904. Bd. XXII. p. 444).
- **46. *Synura uvella* EHRENBG. Felkaer Tal, Villa Lersch, Móry-telep. Mehrmals und reichlich.
- **47. *Euglena oblonga* SCHMITZ. Villa Lersch. VIII. 1902.
- **48. *Euglena acus* EHRENBG. β . *mutabilis* KLEBS. Móry telep. IX. 1909.
- **49. *Trachelomonas euchlora* (EHRENBG.) LEMM. var. *cylindrica* LEMM. Móry-telep. IX. 1909.
- **50. *Lepocinclis ovum* (EHRENBG.) LEMM. Ober Tátraháza. IX. 1909. leg. GYÖRFFY.
- **51. *Phacus triqueter* (EHRENBG.) DUJ. Ober Tátraháza. IX. 1909. leg. GYÖRFFY.
- **52. *Phacus parvula* KLEBS. Ober Tátraháza. IX. 1909 leg. GYÖRFFY.
Igló 8. Juni 1914.

Arcyria insignis Kalchbr. et Cooke Magyarországon.

Irta: Scherffel A. (Igló).

1889-ben Iglón, házi kertemben egy körtefácska kérgén, nem valami magasan a föld színe felett egy nyálkagombának, egy *Arcyria* sporangiumainak néhány csoportját találtam, melyek szép korallvörös színük által tűntek fel. Az akkor rendelkezésemre álló irodalom segítségével a faj meghatározása nem vezetett biztos eredményre s így félretettem. Néhány évvel később Prof. DR. ČELAKOVSKY L. fl. (ki abban az időben Myxogasterekkal foglalkozott) kérésére több, általam gyűjtött nyálkagombával együtt, ebből az *Arcyria*-ból is kapott kis próbát s azt átvizsgálva, levélben arról értesített, hogy evvel a rózsaszínű alakkal nem tud boldogulni, valószínűleg új faj. Így ismét holt pontra került a meghatározás ügye. LISTER «A Monograph of the Mycetozoa» jeles műve második kiadásának megjelenése arra ösztökélt, hogy most, 25 év múlva ismét megkíséreljem ezen *Arcyria* meghatározását s főleg ezen mű gazdag és gyönyörű illusztrációinak köszönhető, hogy a meghatározás ezúttal sikerült is.

A csoportokban álló, szép korallvörös, tökéletesen hengeres, $\frac{1}{3}$ mm. vastag sporangiumok, melyeknek hossza nem haladja meg az 1.5 mm.-t, a rövid, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ mm. hosszú nyél, a mikroszkóp alatt szintelen capillitium, mely a recézetes

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1914

Band/Volume: [13](#)

Autor(en)/Author(s): Scherffel A.

Artikel/Article: [Algologiai adatok a Magas-Tatra flórájához. Algologische Fragmente zur Flora der Hohen-Tátra. 189-193](#)